

לדעת טוב

חוברת ההסברה הראשונה בישראל לדתיים

בנושא HIV / איידס, מידע על פיקוח נפש שלך

ושל הסובבים אותך מצוי בחוברת זו.

הקדמה

התורה מצווה במספר מקומות על שמירת הגוף והנפש:

"לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא י"ט).
"ושמור נפשך, ונשמרתם מאד לנפשותיכם" (דברים ד').
כותב ספר החינוך: "שלא נמנע מלהציל נפש מישראל כשנראהו בסכנת המיתה והאבדה ויהיה לנו יכולת להצילו בשום צד". וכותב הנצי"ב בהעמק דבר, נשמרתם מאד לנפשותיכם: "נכלל בזה הלשון אזהרה על שמירת הגוף והנפש".

מתוך כך, מדין תורה, כל אדם מחויב לשמור על בריאות נפשו וגופו. ריבונו של עולם, כביכול צמצם עצמו כאשר קבע שפיקוח נפש דוחה שבת. זאת אומרת, שמירת גופו של אדם, חשובה לו יותר מאשר שמירת השבת. כאשר אנו עוסקים בנושא עדין זה, אנו פונים לקהל

לשמור על בריאותו הוא ועל בריאות בני ביתו מדין התורה וההלכה. גם אם האדם אינו מקפיד על תרי"ג, עליו להקפיד על כמה שיותר ובהם האחריות לא לפגוע בעצמו, באחרים ובבני ביתו.

בזה עוסקת החוברת לפנינו. החוברת לא באה לומר את דעת התורה על מעשים אלו או אחרים. היא באה לחייב את האדם, כל אדם, לעשות את הנדרש ממנו על מנת לשמור על גופו כמצוות התורה.

חוברת זו, שהופקה ביוזמת **בלה דואגת** - זרוע ההסברה והמניעה לקהילה הגאה של הוועד למלחמה באיידס ובשיתוף **'חברותא** - הומואים דתיים', היא ניסיון ראשון מסוגו להעלות את נושא ההתנהגות המינית בקרב גברים המקיימים יחסי מין עם גברים מהמגזר הדתי, וזאת על מנת שבראש ובראשונה תהיה מודעות למין בטוח בקרב אחת מאוכלוסיות הסיכון המרכזיות להידבקות ב-HIV (אשר ללא טיפול תרופתי עלול לגרום לאיידס) ומחלות מין בעולם המערבי.

אנו מאחלים לכם בריאות הנפש ובריאות הגוף בהאי
עלמא.

תודה מיוחדת ניתנת גם לחיים שגב על תרומתו
להוצאת החוברת.

שיח על מין

הקשר בין מין, בושה ומבוכה הוא מוכר. רובנו מהססים
ומתביישים לדבר על יחסי אישות והדבר מקבל משנה
תוקף כאשר מדובר בחברה הדתית, בה השיח על מין
ומיניות מוצנע אף יותר. יחד עם זאת, עלינו להבין
בצורה הברורה ביותר: לשתיקה יש מחיר. כאשר לא
מדברים על נושא מסוים - הוא למעשה כאילו לא קיים
בתודעה שלנו, וכשזה קורה - הדרך להתנהגות סיכונית
קצרה מאוד.

כדי למנוע זאת, עלינו לדבר!

בעשור האחרון נרשמה בישראל עלייה דרמטית

במספר הנדבקים החדשים ב-HIV בקרב הומואים
(‘נטיות הפוכות’) ובהם גם גברים דתיים ודתיים לשעבר
מכל הרקעים והמגזרים. על אף הרגישות שבעיסוק
במין בקבוצה זו, האפשרות השנייה שהיא התעלמות
והסתרה, גורמת לנזקים בלתי הפיכים, ולכן היא עדיפה
הרבה פחות.

HIV / איידס - קצת היסטוריה

בשנת 1981 (התשמ"א) התגלו מספר מקרים שהתאפיינו בגידולים, זיהומים נדירים ומערכת חיסון מוחלשת בקרב צעירים הומוסקסואלים בלוס אנג'לס ובאזור קליפורניה. למקרים אלו הצטרפו בהמשך מקרים נוספים בקרב אוכלוסיות אחרות כמו מזריקי סמים וחולי המופיליה.

בשנת 1983 (התשמ"ג) בודדו החוקרים את נגיף ה-HIV לראשונה, הגורם לאיידס. שנת 1996 (התשנ"ז) היוותה פריצת דרך בכל הנוגע ל-HIV/ איידס כאשר לראשונה פותחו ושווקו תרופות המעכבות את התרבות הנגיף ומאריכות משמעותית את חיי האנשים החיים עם HIV.

כמו כן ירדה באופן דרסטי ההדבקה באמצעות תרומות דם. רובם המכריע של האנשים אשר חיים כיום עם

HIV, נדבקו בנגיף על ידי קיום יחסי מין לא מוגנים (הטרוסקסואלים והומוסקסואלים כאחד). לכן, שימוש יעיל ומתמיד בקונדום מונע הדבקה ב-HIV.

מה זה איידס? מה זה HIV?

HIV הינו של שם נגיף הכשל החיסוני האנושי, הוא הנגיף הגורם לאיידס, תסמונת הכשל החיסוני הנרכש. ללא טיפול תרופתי מתאים, הנגיף גורם להחלשה הדרגתית של מערכת החיסון ופוגם בכוחו של הגוף להילחם במחלות ובזיהומים. בתוך כך יש לציין כי עלול לחלוף זמן רב בין ההדבקה ב-HIV ועד להופעת תסמינים של איידס, כלומר מצב בו מערכת החיסונית כבר חלשה מאוד.

מי עלול להדבק ב-HIV?

כל אחד.

איידס פוגע ללא הבחנה בנשים ובגברים, הומואים וסטרייטים, בצעירים ובמבוגרים כאחד.

יחד עם זאת, ישנן קבוצות אשר נמצאות בסיכון גבוה יותר להדבקה וגברים המקיימים יחסי מין עם גברים משתייכים לאחת מן הקבוצות הללו. הסיבות לכך הן רבות והעיקרית שבהן היא שהסיכוי להדבקה במין על ידי חדירה לפי הטבעת גבוה יותר.

מהי שכיחות ה-HIV בקרב

הומואים בישראל היום?

לפי הערכות אחרונות של הוועד למלחמה באיידס שנעשו בשיתוף ד"ר איציק לוי, מנהל תחום האיידס

בתל השומר, אחד מתוך עשרה הומואים המתגוררים בתל אביב הוא חיובי ל-HIV. בשנים האחרונות נרשמה עלייה דרמטית במספר המתגלים החדשים מקרב ההומואים וכיום בין 30% ל-40% מכלל האנשים החיים עם HIV בישראל משתייכים לקבוצת הגברים המקיימים יחסי מין עם גברים.

בין המתגלים מידי שנה נמצאים גם אנשים הבאים מרקע דתי המקיימים יחסי מין עם גברים. היעדר השיח סביב מיניות רווח בחברה החילונית, ובוודאי גם בחברה הדתית. כאשר לא מדברים על מין - לא מדברים גם על מין בטוח, ולמעשה מגדילים את הסיכוי להדבקה ב-HIV.

איך נדבקים ב-HIV?

הנגיף עובר מאדם לאדם באמצעות נוזלי גוף הבאים:

- דם
- נוזל הזרע
- נוזלי הנרתיק
- חלב אם

1. HIV כן עובר ביחסי מין מלאים (הכוללים חדירה לנרתיק או לפי הטבעת) ללא קונדום, משום שהוא חי בנוזל הזרע ובנוזלי איבר המין הנשי.
2. HIV כן עובר בשימוש במחט משותפת - משום שהוא נמצא בדם.
3. HIV כן עובר בהנקה - משום שהוא נמצא בחלב האם של אישה הנושאת את הנגיף.

איך לא נדבקים ב-HIV?

HIV לא עובר בלחיצת יד, בנשיקה, בשתייה מכוס משותפת, בישיבה על אותה אסלה, בעקיצת יתוש או בקיום יחסי מין מלאים עם קונדום. הסיכוי להדבקה במין אוראלי שואף לאפס - פרטים נוספים בהמשך החוברת.

איך מזהים אדם החי עם HIV?

אין שום דרך לזהות אדם החי עם HIV. ל-HIV אין שום תסמינים ויזואליים ולא מעט אנשים כלל אינם מודעים לסטטוס ה-HIV שלהם. שימוש בקונדום הופך את כל הספקולציות והניחושים למיותרים משום שזוהי הדרך היחידה למנוע הדבקה ב-HIV. השתמשו בקונדום בכל מגע מיני. האחרייות על הבריאות שלכם - היא שלכם!

האם ניתן לרפא HIV?

לא. יחד עם זאת, כיום הטיפול התרופתי ל-HIV הוא יעיל ומתקדם במיוחד. תחת טיפול תרופתי, HIV היא למעשה סוג של מחלה כרונית. אמנם תוחלת החיים של אדם החי עם הנגיף יכולה להיות קרובה לזו של אדם שאינו נושא את הנגיף, אך עצם ההדבקה בנגיף עצמו, כמו גם הטיפול התרופתי, עלולים להגביר את התחלואה והתמותה ממחלות שונות, ובהן מחלות נלוות כגון סכרת, עודף שומנים בדם וגידולים ממאירים. לכן ברור כי עדיף לכם לשמור על עצמכם ולהשתמש בקונדום בכל מגע מיני ובכך למנוע הדבקה ב-HIV.

איך נזהרים?

משתמשים בקונדום בכל פעם שמקימים יחסי מין.

איך משתמשים בקונדום בצורה

נכונה?

לדעת שעל מנת להימנע מהדבקה ב-HIV יש להשתמש בקונדום זו התחלה טובה, אך זה לא מספיק. בקונדום יש להשתמש בצורה נכונה, ושימוש יעיל בקונדום מתחיל עוד בשלב הרכישה, דרך השימוש ועד לאחר קיום יחסי המין. כך יש להשתמש בקונדום בצורה נכונה:

לפני השימוש:

- **קנייה** - קונדומים קונים ברשתות הפארם למיניהן או בבתי מרקחת. מומלץ לא לקנות בפיצוציות, תחנות דלק, קונדומטים וכו', אך אם אין ברירה עדיף לקנות במקומות אלו מאשר לא להשתמש בקונדום כלל.
- **בדיקת תו התקן** - יש לוודא כי קיים אישור של משרד הבריאות/ מכון התקנים על אריזת

הקונדום.

- **תאריך תפוגה** – שימו לב לתאריך התפוגה שעל העטיפה בסימון EXP. את תאריך התפוגה יש לבדוק פעמיים: במעמד הקנייה ולפני השימוש.

בעת קיום יחסי המין:

- **בדיקת אטימות** – יש ללחוץ במרכז העטיפה ולוודא שהעטיפה מתנפחת, על מנת לוודא שהאריזה אטומה לאוויר והקונדום שבתוכה לא ניזוק.
- **פתיחת העטיפה** – את עטיפת הקונדום יש לפתוח עם הידיים ולא עם מספריים, שיניים או ציפורניים.
- לחיצה על הצ'ופצ'יק בקצה הצר של הקונדום על מנת להוציא את האוויר מהקונדום ולאפשר מקום לאחסון Pre Cum (הנוזל שמקדים את הזרע) ונוזל הזרע.
- הלבשת הקונדום – את הקונדום מלבישים עד

לאשכים ובזמן שממשיכים לאחוז בצ'ופצ'יק,
מגלגלים כלפי מטה.

לאחר סיום המגע המיני:

- **אחיזת הקונדום בבסיס** (סמוך לאשכים)
ויציאה החוצה מיד כאשר הגבר החודר גומר
(שופך), לפני שהפין חוזר למימדיו ללא זקפה.
יש להיזהר ממצב בו הקונדום נשאר בפנים.
- **הורדת הקונדום בזהירות** על מנת שנוזל
הזרע לא יישפך.
- **קשירת הקונדום** חריקתו לפח.
- **בעת קיום יחסי מין עם אותו פרטנר - יש
להחליף קונדום כל 20 דקות.**

שימו לב!

- אין להשתמש בשני קונדומים משום שהחיכוך
ביניהם עלול לגרום לקריעתם.
- במין אנאלי (חדירה לפי הטבעת) מומלץ
מאוד להשתמש בחומר סיכה על מנת למזער

את הסיכוי לקריעת הקונדום. חומר סיכה הוא על בסיס מים, ג'ל וסיליקון בלבד. קרם לחות, שמפו ווזלין אינם חומר סיכה ועלולים לפגוע בקונדום.

- קונדום מיועד לשימוש חד פעמי!
- במין מרובה משתתפים - יש להחליף קונדום בין הפרטנרים.

מין אוראלי (בפה)

הסיכון להידבק במין אוראלי הוא נמוך מאוד עד כדי קלוש ומי שנמצא בסיכון הוא הצד אשר מעניק את המין האוראלי (זה שחודרים לו לפה). כדי להפחית את הסיכון עוד יותר:

- הימנעו משפיכת זרע בפה וסכמו זאת מראש עם הפרטנר שלכם.
- וודאו שאין פצעים פתוחים בחלל הפה, דלקות וכיבים.
- אל תבצעו מין אוראלי לאחר טיפולי שיניים וחניכיים.

- חשוב לדעת כי גם במין אוראלי אפשר להידיבק במחלות מין ובהן הרפס זיבה.

PEP – הטיפול התרופתי לאחר

חשש לחשיפה ל-HIV

כיום ישנו טיפול תרופתי הניתן לאחר חשש לחשיפה לנגיף והוא יכול למנוע הדבקה. הטיפול התרופתי לאחר חשש לחשיפה לנגיף ה-HIV שניתן במשך כ-28 יום הוא למעשה חלק מהטיפול התרופתי הניתן כיום לאנשים החיים עם HIV והוא עלול למנוע הדבקה ב-HIV, כל עוד ניתן בטווח זמן של עד 72 שעות מרגע קיום יחסי המין הלא מוגנים או יחסי מין בהם נקרע הקונדום. מומלץ להתחיל את הטיפול כמה שיותר מוקדם, משום שלאחר 24 שעות מרגע החשש לחשיפה, יעילות הטיפול פוחתת באופן משמעותי.

באלו מצבים ניתן לקבל את הטיפול?

- חשיפה כמעט ודאית לנגיף, לדוגמא באם קיימת יחסי מין עם בן אדם שהוא חיובי ל-HIV והקונדום נקרע בזמן קיום יחסי המין.
- חשיפה אפשרית לנגיף, לדוגמא במקרה של קיום יחסי מין מוגנים עם פרטנר שסטטוס ה-HIV שלו לא ידוע בהם הקונדום נקרע.
- קיום יחסי מין לא מוגנים הכוללים חדירה עם פרטנר שסטטוס ה-HIV שלו לא ידוע, או ידוע כחיובי. יחד עם זאת, שימו לב: PEP הוא לא תחליף לשימוש בקונדום. הוא לא ניתן לכל אחד, לא יעיל בכל המקרים והוא עלול להביא לתופעות לוואי קשות.

כיצד מקבלים את הטיפול?

במידה וקיים חשש שנחשפתם ל-HIV, גשו לבית החולים הקרוב לביתכם, אך עדיף במיוחד לגשת לאחד מבתי החולים הבאים: סורוקה (באר שבע), קפלן (רחובות), הדסה עין-כרם (ירושלים), שיבא

(תל השומר), איכילוב (תל אביב), מאיר (כפר סבא),
הלל יפה (חדרה), רמב"ם (חיפה). ניתן לפנות לקבלת
הטיפול 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע.

זכרו: הטיפול אינו ניתן לכל דורש וההחלטה היא בידי
הרופא בחדר המיון. הרופא יקבל את ההחלטה האם
לרשום את הטיפול או לא, רק לאחר שיתיעץ עם
מומחה במחלות זיהומיות.

מאחר ומדובר בטיפול עם תופעות לוואי נדירות אך
מסכנות חיים (ביניהן דלקת קשה של הלב וחסמת
מטבולית), הרופא יעריך האם הסיכון והסיכוי להדבקה
מצדיקים את הסיכונים האפשריים של הטיפול המונע.

בדיקת HIV

שימוש נכון ומתמיד בקונדום הוא חשוב מאוד, אך בדיקת HIV תקופתית חשובה לא פחות. אנו ממליצים לכל הגברים המקיימים יחסי מין עם גברים להיבדק ל-HIV אחת לחצי שנה. למה?

- משום שאין שמחה כהתרת הספקות.
- משום ונשמרתם מאוד לנפשותיכם. מצריך לדעת את המצב הגופני והטיפול הנדרש.
- משום לא תעמוד על דם רעך, שלא להדביק אחרים.

חשוב לדעת!

- בדיקת HIV רגילה, כלומר כזו אשר תוצאתה לא ניתנת במקום - משקפת את הסטאטוס שלך עד ל-50 יום לפני מועד הבדיקה. כלומר, היא לא תזהה הדבקה במידה והתרחשה בפרק הזמן הזה.
- בדיקת HIV מהירה, כלומר כזו אשר תוצאתה ניתנת לאחר חצי שעה - משקפת את

הסטאטוס שלך עד לשלושה חודשים לפני מועד הבדיקה. כלומר, היא לא תזהה הדבקה במידה והתרחשה בפרק הזמן הזה.

היכן מבצעים בדיקת HIV?

בדיקה אנונימית

הוועד למלחמה באיידס מציע בדיקות איידס אנונימיות ומהירות בתל אביב ובבאר שבע (פרטים בגב החוברת). לא נשאל אתכם מה שמכם, מה אתם עושים בחיים או מהיכן אתם בארץ. פשוט בואו אלינו, והיבדקו.

בנוסף לבדיקות במרכזי הבדיקות של הוועד למלחמה באיידס בתל אביב ובאר שבע, בכל יום רביעי בין השעות 19:00 – 21:30 מתקיימות במרכז הגאה בגן מאיר בתל אביב בדיקות אנונימיות למחלות מין ו-HIV בחינם (בדיקות HIV מהירות ניתנות בתשלום).

בדיקות HIV אנונימיות ניתן לעשות גם במקומות
הבאים:

- תל אביב: מרפאת לוינסקי - התחנה המרכזית
החדשה. קומה 5, חנות מס' 5531, רחוב
לוינסקי 108 (מעל תחנת האוטובוס של קו 4)
שעות פעילות באתר האינטרנט:
www.safe-sex.co.il
- ירושלים: הבית הפתוח - רח' הסורג 2
(קומה א')
- שעות פעילות באתר האינטרנט:
www.joh.org.il
- חיפה: מרפאת הפרסים - רחוב הפרסים 15.
- שעות פעילות: בימים ב', ג', ד' בין השעות
16:00 - 19:00

בדיקה מזוהה

בדיקה מזוהה, כזו אשר יש להציג פרטים מזוהים בטרם
הבדיקה, זמינה בקופות החולים ובבתי החולים. גש
לרופא המשפחה שלך ובקש בדיקת HIV. מומלץ "על

הדרך" לעשות גם בדיקה מקיפה למחלות מין. רופא המשפחה שלך כמובן מחויב לסודיות מלאה.

האם תרומת דם היא תחליף לבדיקת HIV?

בשום פנים ואופן לא. תרומות דם אינן תחליף לבדיקת HIV משום שלא כל התרומות עוברות את סף הבדיקה ולא תמיד ניתן לאתר את התורם. על מנת לוודא את סטטוס ה-HIV שלך עשה בדיקת HIV.

סמים, יחסי מין ו-HIV

כשאנו משתמשים בסמים ובאלכוהול – שיקול הדעת עלול להשתבש, וכשזה קורה, אנחנו יכולים לשכוח את הקונדום או לוותר עליו, מסיבות שונות כמו בקשת הפרטנר. יחד עם זאת, העובדות לא ישתנו: מין אנאלי ללא קונדום הוא אחת הדרכים העיקריות להדבקה ב-HIV ובמחלות נוספות המועברות באמצעות יחסי מין בין גברים, המתרחשים לעיתים קרובות תחת השפעת סמים ואלכוהול. כמובן שמספיקה פעם אחת על מנת להידבק.

חלק מהסמים אף מגבירים את הסיכון להדבקה ב-HIV באופן פעולתם: קוקאין מפחית את פעילותה של מערכת החיסון בשעות הראשונות לאחר נטילתו ואלכוהול מגביר את הסיכון לדימומים.

דברים שחשוב לדעת לפני שנוטלים סמים:

- לפני שאתה יוצא מהבית - שים קונדום או שניים בכיס.
- בכל מקרה, עד כמה ששיקול הדעת שלך מאפשר לך - השתדל להימנע מחדירות.
- **אל תערבב תרופות וסמים.** ערבוב כזה הוא מרשם עצמי, העלול לגרום לתגובות בין תרופתיות בלתי ידועות. אין לערבב סמים עם תרופות או עם אלכוהול.
- סמים בהזרקה ו-HIV - שימוש במחטים משותפות יכול להביא להדבקה ב-HIV ובמחלות נוספות. אם אתם מזריקים סמים, הקפידו לעשות זאת במחט אישית וסטרילית.
- **אל תחששו לבקש עזרה.** אם אתה מוצא את עצמך בצרות בגלל סמים, פנה לחבר או לאיש מקצוע. במידה ואתה חש ברע, אל תהסס לפנות לחדר מיון מיד.

HIV ומערכות יחסים

כדאי לזכור שמערכות יחסים הן לא תעודת ביטוח מפני הדבקה ב-HIV ולדעת שחלק גדול מההדבקות בקרב הומואים מתרחשות בתוך מערכת היחסים. לכן, אם שניכם נכנסתם למערכת היחסים הזו כאשר אינכם חיים עם HIV, שמרו על זה כך. איך? הנה כמה דברים שחשוב שתדעו:

1. אם בכוונתכם להוריד את הקונדום, שימו לב שתקופת החלון של בדיקת ה-HIV הרגילה היא חמישים יום. כלומר, היא משקפת את המצב שלכם עד חמישים יום לפני מועד הבדיקה. לכן, חשוב להמתין את פרק הזמן הזה ולהשתמש תמיד בקונדום עד הבדיקה. אל תבצעו את הבדיקה אחרי שבוע או חודש של היכרות, משום שתוצאת הבדיקה עלולה להיות שלילית בשעה שאחד מבני הזוג הוא חיובי ל-HIV. כאמור, המתינו 50 יום לפחות תוך הקפדה על שימוש בקונדום ורק לאחר שיחה פתוחה בה אתם בטוחים וסומכים

אחד על השני, בצעו את הבדיקה.

2. מה שקורה מחוץ למערכת היחסים חייב להיות מוגן בקונדום משום שהבריאות של בן/בת הזוג ושלכם חשובה יותר מכל חוויה מינית.

3. חשוב לנהל דו שיח פתוח בנושא. אם קיימת יחסי מין לא מוגנים מחוץ למערכת היחסים - שתף את בן/בת זוגך. דברו על זה וחיזרו להשתמש בקונדום עד שתוכלו להיבדק שוב. עליכם לזכור שאתם אחראיים זה לבריאותו של זה.

מחלות מין

לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי, מדי שנה נדבקים בעולם כ-448 מיליון בני אדם במחלות מין. מחצית מן הנדבקים הם צעירים בני 20-24. עלייה חדה במיוחד בשכיחותן של מחלות מין נרשמה בשנים האחרונות

בקרב גברים המקיימים יחסי מין עם גברים. בחלק זה תמצא מידע בנוגע לדרכי ההידבקות במחלות השונות, תסמינים ודרכי טיפול, אך אלה אינם תחליף ליעוץ רפואי.

שימו לב!

- אנשים המקיימים יחסי מין מוגנים מצליחים להוריד דרסטית את הסיכוי להידבק ולהדביק ברוב מחלות המין אך לא די בכך: חלקן עוברות גם בנשיקות, במין אוראלי ובמגע על פני העור. מסיבה זו חשוב שתדעו לזהות את הסימנים המוקדמים של המחלות ולהקפיד על בדיקות השגרה לאבחון.
- אם אתם חוששים שנדבקתם במחלה המועברת ביחסי מין, גשו לרופא מייד! דחיית הטיפול או הימנעות ממנו עלולה לגרום לנזקים חמורים, וכמובן להדבקת הפרטנר שלכם במחלה. אם יש לכם הפרשות מאיבר המין, גירוי, או צריבה במתן שתן, כיב (פצע) או פריחה באזור אברי המין או פי הטבעת, חשוב שתיבדקו.

- בדיקה תקופתית גם בהעדר תסמיני מחלה בתדירות של אחת למספר חודשים, מומלצת לאנשים המקיימים יחסי מין מזדמנים. ה-CDC, הרשות האמריקנית לבקרת מחלות ומניעתן, ממליצה לגברים המקיימים יחסי מין עם גברים לקיים בדיקות תקופתיות ל-HIV, עגבת, גונוריה (זיבה), כלמידיה וצהבת נגיפית מסוג C, ולהתחסן לצהבת נגיפית מסוג A ו-B (הפטיטיס).

- אם נדבקתם במחלת מין אחת קיים סיכון מוגבר להדבקה במחלות מין נוספות וב-HIV, ולכן חשוב להיבדק. לעתים לא נדירות מאובחנים נשאי HIV עם מחלות מין נוספות. מהספרות הרפואית עולה כי רבע מהנדבקים בעגבת נדבקים במקביל גם ב-HIV. בנוסף, במידה ונדבקתם, חשוב לדאוג לכך שהפרטנרים שלכם ייבדקו גם הם, גם אם אין להם תסמינים כלל. מעבר לעובדה שהופעת מחלת מין יכולה לרמוז על הדבקה ב-HIV, חשוב לזכור שעצם נוכחות המחלה באיברי המין מגבירה בצורה משמעותית את הסיכון להעברה של HIV. הדבר נובע מכך שבנשאי HIV

נוכחות כיבים או הפרשות הנובעים ממחלות כמו הרפס, גונוריאה, עגבת ואחרות מעלה את ריכוז הנגיף בהפרשות איברי המין ובזרע עד פי עשרה.

בנוסף, בקרב מי שאינו חי עם HIV, רירית איברי המין המודלקת בעת מחלת מין מהווה שער יעיל יותר לחדירת HIV.

שימו לב, לאחרונה נרשמה עלייה חדה במספר הנדבקים בעגבת בקרב גברים המקיימים יחסי מין עם גברים. העגבת נגרמת ע"י חיידק (*Treponema Pallidum*), ובהיעדר טיפול היא מתפתחת לזיהום כרוני, הנמשך עד עשרות שנים ועלולה לגרום לסיבוכים קשים באיברים שונים.

דרכי ההדבקה:

בעגבת נדבקים בעקבות מגע מיני לא מוגן ככלל, ובפרט במגע עם נגעים מפרישים באדם עם החיידק.

הדבקה יכולה להתרחש גם ללא נגעים נראים לעין.

מניעה:

שימוש בקונדום בכל מגע מיני.

חסמיני המחלה:

מדובר במחלה המורכבת משלושה שלבים, והמעבר משלב אחד למשנהו מתרחש בהעדר טיפול. השלב הראשון מתבטא בכיב (פצע) לא כואב המופיע במקום שדרכו התבצעה ההדבקה (לרוב על איבר המין, פי הטבעת או הפה). הכיב מופיע בין 10 ימים עד שלושה חודשים מיום ההדבקה. כמחצית מהנדבקים אינם מפתחים כלל כיב הנראה לעין (למשל כיב במקומות לא חשופים כדוגמת פי הטבעת, הרקטום או הלוע), ולכן לא מאובחנים בשלב ראשוני. הכיב נעלם גם ללא טיפול תוך מספר שבועות, אולם ללא טיפול המחלה ממשיכה להתקדם.

בשלב השני של המחלה (כשבועיים עד שמונה שבועות

מהשלב הראשון) מופיעה פריחה מפושטת על פני הגוף (כולל כפות ידיים) וייתכנו תסמינים דמויי שפעת הכוללים חום, כאבי גרון, כאבי שרירים ופרקים, כאבי ראש, בלוטות לימפה מוגדלות ואובדן תיאבון. בנוסף, עלולים להופיע נגעים עוריים בצורת כתמים אפורים-כסופים באזורי הגוף הלחים (בריריות הפה, רירית אברי המין ופי הטבעת). מגע עם נגעים אלו הוא מדבק ביותר. בהיעדר טיפול נעלמים כל תסמיני השלב השני גם הם מעצמם תוך מספר שבועות עד חצי שנה. בהיעדר טיפול יכול להופיע השלב השלישי לאחר חמש עד 35 (!) שנים. בשלב זה מופיע נזק מתקדם ובלתי הפיך באיברים שונים: עיקרו פגיעה במוח ובמערכת העצבים המרכזית, ייתכנו נזקים גם באבי העורקים, בכבד, בעצמות ובעור. ללא טיפול המחלה סופנית.

בקרב אנשים החיים עם HIV תיתכן הופעה של השלב השני הקלאסי, כשלב הראשון של המחלה ואף עלולה להתרחש התקדמות מהירה של המחלה אל השלב השלישי ללא הופעת השלב הראשון והשני.

אבחנה וטיפול:

האבחון נעשה באמצעות בדיקת דם.

טיפול:

הטיפול במחלה מתבצע בהזרקה לתוך השריר של אנטיביוטיקה מסוג פניצילין. הטיפול בעגבת של השלב השלישי הוא מורכב יותר ודורש אשפוז.

עגבת ו-HIV:

לאור גורמי סיכון משותפים להידבקות ב-HIV ובעגבת (מין לא מוגן), שכיחה הדבקה משותפת בשתי המחלות. כאמור, כרבע (ובחלק מהמחקרים אף מעל ל-50%) מהנדבקים בעגבת נדבקים במקביל גם ב-HIV. מומלץ כי כל חולה עגבת יעבור בדיקת HIV.

מחלות מועברות במין אצל לסביות (נשים המקיימות יחסי מין עם נשים)

ככלל, לסביות חשופות פחות להידבקות במחלות מין, זאת עקב סוג הפרקטיקה המינית שכרוכה במגע מועט בין נוזלים מדבקים ורקמות סופגות. דרכי ההעברה העיקריות אצל לסביות הן במגע של עור בעור, באמצעות שימוש באביזרי מין שלא נוקו כהלכה, העברה של אביזרי מין מנרתיק אחד לשני ללא ניקוי, לפי מחקרים גורם הסיכון העיקרי בקרב לסביות בכל הקשור למחלות מועברות במין הוא אי-קבלת טיפול, שכן אמנם ההדבקה עצמה היא לא שכיחה, אך מחלות שאינן מאובחנות ולא מטופלות עלולות להגיע עד לשלב הסיבוכים.

הסיבה לכך היא העובדה שלסביות נוטות לבקר

פחות אצל רופאי ורופאות נשים, מתוך תפיסה שגויה שאלו אחראים בעיקר לענייני רבייה ומניעת הריונות. כל אישה חייבת לבקר אצל רופא או רופאת נשים לבחירתה לפחות אחת לשנתיים, בין השאר על מנת לבצע בדיקות סקר למחלות מין באמצעות משטחים וגינאליים, בדיקות שתן ובדיקות דם.

חשוב לציין במיוחד את נגיף הפילומה בהקשר של נשים המקיימות יחסי מין עם נשים - כפי שציינו הנגיף עובר גם במגע של עור בעור. לכן יש לבצע בדיקות סקר של משטח צוואר הרחם לפי המלצות משרד הבריאות, וכן מומלץ על חיסון לנערות ולנשים צעירות. נציין כי החיסון נכנס בסל הבריאות של 2013 לכלל הנערות בגיל 13. החיסון ניתן בבתי הספר בכיתה ח'.

חשוב להוסיף ש-Bacterial Vaginosis וקנדידה הן אמנם לא מחלות המועברות במין, אך הן נפוצות גם אצל לסביות כמו אצל כל הנשים, ללא קשר לפרקטיקה המינית עצמה ועלולות לנבוע מהזנחה היגיינית, טיפולים תרופתיים שונים ומצב מערכת החיסון.

מרכזי הבדיקות האנונימיות של הוועד למלחמה באיידס:

תל אביב

ימים א', ב', ג', ד', ה'

בין השעות 17:00 - 20:00.

ימים ג', ו'

בין השעות 10:00 - 13:00.

כתובת: רח' הנצי"ב 18 תל-אביב

(ליד שדרות יהודית)

טל' 03-5613000.

באר שבע

יום ב'

בין השעות 18:00 - 20:00.

יום ד'

בין השעות 18:00 - 20:00.

כתובת: מרכז הנגב,

רח' מצדה 6/40, באר שבע.

טל' 08-6486519.

בדיקות אנונימיות למחלות מין ו-HIV ניתנות בחינם

(בדיקות HIV מהירות בתשלום) בכל יום רביעי

בין השעות 19:00 - 21:30 במרכז הגאה בגן מאיר,

טשרניחובסקי 22 א', תל אביב-יפו.

הקו הפתוח של הוועד למלחמה באיידס:

03-5613300 // ימים א'-ד' 22:00 - 20:00

www.havruta.org.il

www.aidsisrael.org.il

הוסיפו אותנו בפייסבוק: ב.לה. דואגת.

פנו אלינו באטרף - כינוי: הוועד.

ייעוץ רפואי: ד"ר ענב נוף

הוועד למלחמה באיידס
ב.לה. דואגת

חברותא
הומואים דתיים

חברותא
ליין טסורתי דתי